

FEDERATION CYNOLOGIQUE INTERNATIONALE - FCI
KOMISIJA ZA AGILITY

KINOLOŠKA ZVEZA SLOVENIJE

Zapoge 3d, SI-1000 Vodice, Tel.: 386 (0)1 2340 950, e-mail: agility.komisija@gmail.com

FCI PRAVILNIK TEKMOVANJ V AGILITYJU

Velja od 1. januarja 2018

Vsebina

A. FCI PRAVILNIK

Nacionalne kinološke organizacije so povabljene k promoviranju ideje agilityja in k uporabi pravil, ki jih določa FCI.

Glavni namen pravil FCI je določitev standardov za mednarodne prireditve FCI in naj se uporabljajo za standardiziranje mednarodnih FCI tekmovanj, mednarodnih smernic za sojenje in standardov za opremo. Nacionalne kinološke organizacije naj ta pravila uporabijo kot podlago za svoja lastna pravila in pravilnike, ki naj bodo prilagojeni lokalnim potrebam.

FCI agility pravilnik in smernice je potrebno uporabljati na FCI prireditvah in mednarodnih prireditvah.

A.1 Uvod

Agility je športna kinološka disciplina, v kateri lahko tekmujejo vsi **zdravi psi, ki so v dobri telesni pripravljenosti**.

Cilj agilityja je, da psi premagujejo različne ovire v pravilnem zaporedju in v predvidenem standardnem času (SČ). Agility je poučna športna aktivnost, naravnana k izpopolnjevanju vključevanja psa v družbo.

Ta šport razvija ušlašenost med vodnikom in psom, da dozori v njuno popolno razumevanje. Tekmovalci morajo zato obvladati osnove vzgoje in poslušnosti psa.

A.2 Kategorije

Na mednarodnih tekmovanjih glede na plečno višino psa obstajajo tri kategorije:

S (small): za pse s plečno višino, manjšo od 35 cm,

M (medium): za pse s plečno višino 35 cm ali več, vendar manj kot 43 cm,

L (large): za pse s plečno višino 43 cm ali več.

Opomba: Pes lahko nastopa samo v eni kategoriji. Priporoča se, da je plečna višina psov, ki nastopajo v kategorijah S in M, zabeležena v njihovih delovnih knjižicah. Plečno višino psa lahko uradno izmeri pooblašeni **agility sodnik nacionalne kinološke organizacije (v Sloveniji KZS)**, ki podpiše vpis v delovno knjižico.

A.3 Steze – parkurji

Na stezi (parkurju) naj se uporabi toliko različnih ovir, kot je to le mogoče; zaporedje ovir določa stopnjo zahtevnosti in hitrost. Pes mora premagati stezo v določenem času in v pravilnem zaporedju. **Vsak parkur biti uravnotešen med natančnostjo in hitrostjo.**

A.3.1. Splošno

- Krog (prostor), v katerem se postavi steza (parkur) za agility, mora meriti vsaj 24 m × 40 m. V tem okviru mora biti območje, kjer bo postavljena steza, veliko vsaj 20 m × 40 m. Če sta postavljeni dve stezi, svetujemo, da je med njima ograja ali pa naj bosta oddaljeni vsaj 10 m.
- Dejanska dolžina steze naj bo med 100 m in **220** m. Odvisno od kategorije naj steza vsebuje vsaj 15 ovir, vendar ne več kot 22, od tega mora biti vsaj 7 skakalnic. Standardni set ovir za tekmovanja naj vsebuje vsaj 14 skakalnic.
- **Minimalna dolžina pasje poti** med dvema zaporednima ovirama mora biti 4 m v kategoriji *Small* in 5 m v kategorijah *Medium/Large*. Največja razdalja med dvema zaporednima ovirama **v ravni liniji** je 7 m.
- Postavitev mora omogočati, da vodnik obide katerokoli oviro z vsake strani; **ovire naj bodo ena od druge oddaljene vsaj 1 m (izjema je tunel pod palisado ali mostom).**
- Slalom, gumo, **steno in ohlapni tunel** se lahko na posameznem parkurju uporabi samo enkrat.
- **Ohlapni tunel**, dvojni skok, guma in daljinski skok morajo biti vedno postavljeni tako, da pri prehodu s predhodne ovire pes nanje pride v ravni liniji. **Raven mora biti tudi izhod iz ohlapnega tunela proti naslednji oviri.**
- V nivoju agility/jumping 1 naj se ne uporablja dvojni skok.
- Prva in zadnja ovira morata biti višinska skakalnica, prva ovira naj bo enojna skakalnica.

A.3.2. Načrtovanje steze (parkurja)

Oblika steze je povsem prepuščena domišljiji sodnika, vendar se mora vsaj dvakrat zamenjati naravna stran vodenja.

Dobro zasnovana steza omogoča psu, da jo premaga z lahkoto in gladko. Cilj je doseči pravilno ravnovesje med nadzorovanjem psa (izogibanjem napakam na ovirah) in hitrostjo, s katero se preteče steza.

Iz postavitve številka mora biti razvidno, s katere strani mora pes premagati oviro. Izjema je tunel v obliki črke U, kjer je lahko številka postavljena na sredino, kadar lahko pes oviro premaga s poljubne strani.

Pred začetkom tekmovanja mora organizator omogočiti sodniku, da preveri usklajenost ovir s predpisanimi **FCI** standardi v tem pravilniku. Sodnik nariše načrt steze in ga preda organizatorju tekmovanja. Organizator na podlagi načrta postavi stezo. Sodnik nadzoruje postavitev ovir na stezi in poskrbi za natančno meritev dolžine steze.

Za postavitev steze sodnik po lastni presoji uporablja ovire, ki so navedene v pravilniku oziroma jih priznava FCI. **Sodnik mora imeti na razpolago naslednje ovire:**

14 skakalnic, 1 guma, 1 stena ali viadukt, 1 most, 1 palisada, 1 gugalnica, slalom, 1 daljinski skok, 3 togi tuneli in 1 ohlapni tunel. Dovoljena je uporaba elektronskih kontaktnih polj.

Na tekmovalni stezi morajo biti tri **različne** ovire s kontaktnimi polji (**izjema je višja sila**). V nivojih A2 in A3 so po izbiri sodnika lahko največ štiri ovire s kontaktnimi polji.

Razlika med nivoji A1, A2 in A3 mora biti:

- v dolžini steze in težavnostni stopnji,
- izbrani hitrosti gibanja, ki določa standardni čas.

A.3.3. Potek tekmovanja

Na stezi za tekmovanje ni dovoljena vadba. Pred začetkom tekmovanja je dovoljeno le, da si vodniki – brez psov – ogledajo stezo.

Pred začetkom tekmovanja **lahko** sodnik zbere vse tekmovalce in jih na kratko seznanj s potekom tekmovanja, standardnim časom (SČ) in maksimalnim časom (MČ). Pojasni jim merila sojenja (ocenjevanja) in jih spomni na pravila za tekmovanje.

a) Določitev standardnega časa – SČ

Na mednarodnih agility tekmovanjih (vključno s SP, EO, JAEO in CACIAg) je SČ določen tako, da času, ki ga je dosegel najhitrejši pes z najnižjim številom kazenskih točk, prištejemo 15% in ga zaokrožimo na cele sekunde.

Na državnih tekmovanjih lahko standardni čas (v sekundah) dobimo tako, da dolžino steze (v metrih) delimo z izbrano hitrostjo (v metrih na sekundo – m/s). Hitrost je odvisna od stopnje in zahtevnosti tekmovanja ter podlage, na kateri bodo tekli psi.

Primer: Na stezi, dolgi 160 metrov, in pri izbrani hitrosti 4,0 m/s, bo SČ (standardni čas) 40 sekund (160 ÷ 4,00).

b) Določitev maksimalnega časa – MČ

Maksimalni čas se določi tako, da dolžino steze delimo z 2,0 m/s v agilityju in 2,5 m/s v jumpingju.

c) Potek tekmovanja

Vodnik lahko začne s tekom šele po sodnikovem signalu. Če je pes še na povodcu, povodec odpne in mu sname ovratnico. Med tekmovanjem pes zaradi varnosti nikoli ne sme nositi ovratnice. Med tekom vodnik ne sme imeti ničesar v rokah.

Vodnik se lahko postavi kamorkoli na stezo. Čas se bo začel meriti, ko bo pes prestopil startno črto.

Med premagovanjem steze so dovoljeni različni vodnikovi vidni in zvočni signali.

Vodnik mora psa voditi po stezi tako, da premaguje ovire v pravilnem zaporedju, ne da bi se pri tem dotaknil psa ali katerekoli ovire. Vodnik ovir ne sme premagovati (npr. preskočiti ali se splaziti pod oviro).

Merjenje časa in tek se končata, ko pes prestopi ciljno črto **tako, da s pravilne strani premaga zadnjo oviro.**

Vodnik psu natakne ovratnico, pripne povodec in zapusti krog.

Sodnik vodnika in psa nadzira od trenutka, ko vstopita v tekmovalni krog, dokler oba ne zapustita tekmovalnega kroga.

A.4 Ovire

FCI priznava naslednje ovire:

skakalnice:

skakalnice
stena ali viadukt
guma
skok v daljavo

kontakti:

gugalnica
palisada
most

ostale:

ohlapni tunel
togi tunel
slalom

Ovire v nobenih okoliščinah ne smejo biti nevarne za pse in morajo izpolnjevati naslednje specifikacije ter biti v skladu s priloženimi slikami (priloga: AGILITY OBSTACLES).

Kontaktne polja ne smejo biti bele, rjave ali črne barve. **Dovoljena je uporaba elektronskih kontaktnih polj, vendar služijo samo kot dodatna informacija za sodnika.**

Skakalnice: a) Enojna skakalnica

Višina: L: 55–60 cm, M: 35–40 cm, S: 25–30 cm

Minimalna širina 1,20 m, **maksimalna 1,30 m.**

Za skakalnice se uporablja **eno** palico iz lesa ali varnega umetnega materiala; kovinske niso dovoljene. Palice imajo premer od 3 do 5 cm in morajo imeti vsaj tri kontrastno pobarvane segmente.

Širina kril je od 40 do 60 cm.

Nosilci kril morajo biti visoki najmanj en (1) meter.

Začetek konusa krila na zunanjem robu nosilca naj bo najmanj na višini 75 cm od tal.

Krili skakalnice ne smeta biti med seboj povezani ali pritrjeni.

Krila pravokotne in trikotne oblike niso dovoljena. Ravno tako niso dovoljena polna krila.

Pes ne sme imeti možnosti, da gre pod ali skozi katerikoli del krila.

Noben del (nosilci palic), snemljiv ali fiksni, ne sme štrleti iz nosilcev ali kril skakalnice.

b) Dvojna skakalnica

Dve enojni skakalnici (kot v točki a) sta postavljeni skupaj za dvojno skakalnico. Palici sta postavljeni dvigajoče, z razliko v višini od 15 do 25 cm. **Palica zadnje skakalnice mora biti od 10 cm do 20 cm daljša od palice na prvi skakalnici.**

Višina: L: 55–60 cm, M: 35–40 cm, S: 25–30 cm.

Skupna širina ne sme presegati: L: 50 cm, M: 40 cm, S: 30 cm.

Noben del (nosilci palic), snemljiv ali fiksni, ne sme štrleti iz nosilcev ali kril.

Stena – viadukt: Višina: L: 55–60 cm, M: 35–40 cm, S: 25–30 cm.

Minimalna širina 1,20 m, **maksimalna 1,30 m.**

Debelina srednjega panela je na dnu približno 20 cm, na vrhu vsaj 10 cm.

Stena ima lahko eno ali dve odprtini v obliki tunela **in jo morajo sestavljati ločeni elementi – uporaba teleskopske stene ni dovoljena.** Stena srednjega panela mora na vrhu imeti **3 do 5** odstranljivih polkrožnih elementov (ki ob dotiku padejo na tla). **Dno ali stranici odstranljivih elementov morajo biti zaprti.**

Oblika polkrožnih elementov:

Oba stolpa sta del ovire in morata biti visoka od 100 cm **do 120 cm**, ne smeta biti združena ali pripeta na srednji panel; širina in globina stolpa: najmanj 20 cm, največ 40 cm. **Če so stolpi okrogle oblike, mora biti njihov premer od 30 cm do 40 cm.**

Guma: Notranji premer gume: 45–60 cm.

Oddaljenost srednje osi odprtine od tal je: L: 80 cm, M in S: 55 cm. Debelina gume je najmanj 8 cm in največ 18 cm.

Notranjost spodnjega dela pritrjenega obroča ali gume mora biti zaradi varnosti zaprta ali polna (napolnjena).

a) Guma z okvirjem

Guma se mora nastavljati po višini (veriga ali vrv), fiksirane ali toge pritrditve niso dovoljene.

Guma mora razpasti na od 2 do 4 dele, ko na njo pritiska sila enakovredna teži 8 kg.

V kategoriji L mora biti podnožje okvirja dolgo povprečno 1,5 x višina ovire – merjeno od tal do zgornjega roba gume.

Največja širina okvirja ne sme preseči 150 cm. Razdalja med notranjim robom okvirja in zunanjim robom gume mora biti najmanj 15 cm.

Gume z okvirjem je potrebno v obdobju naslednjih 5 let zamenjati z gumami brez okvirja, ki so bolj varne.

b) Guma brez okvirja

Guma mora biti skladne oblike in narejena iz materiala, ki absorbira udarec. Na mestu jo držita stebrička na vsaki strani gume. Konstrukcija mora zagotavljati zadostno stabilnost, da se zagotovi, da se ovira ne prevrne prehitro. Stebrička ne smeta segati čez vrh gume. Nad gumo ne sme biti prečke.

Guma brez okvirja je lahko narejena tako, da razpade.

Skok v daljavo: Ovira je sestavljena iz dveh do **štirih** elementov, dovolj oddaljenih drug od drugega, da omogočijo naslednje dolžine skokov:

L: 120–150 cm (**4 elementi**),

M: 70–90 cm (**3 elementi**),

S: 40–50 cm (2 elementa).

Širina skoka: 120 cm **spredaj in, če je možno, 150 cm zadaj.**

Elementi se postavijo naraščajoče od najnižjega k najvišjemu. Višina najnižjega elementa je 15 cm, najvišjega elementa 28 cm, širina posameznega elementa je 15 cm z rahlim naklonom, **vendar sprednja stranica vsakega elementa ne sme biti višja od zadnje stranice elementa pred njim.**

Zgornja površina vsakega elementa mora biti narejena iz lesa ali varnega umetnega materiala; kovinske niso dovoljene. To ne velja za noge elementa.

Vsi štirje vogali postavljenih elementov so označeni z markirnimi palicami, visokimi **od 120 cm do 130 cm. Njihov premer mora biti od 3 cm do 5 cm.** Palice ne smejo biti pritrjene na elemente. Vrh palic naj bo, če je potrebno, pokrit (zaščiten), da se s tem zaščiti pse in tekmovalce. Markirne palice niso del ovire, namenjene so le kot pomoč sodniku.

Most: Višina: najmanj 1,20 m, največ 1,30 m.

Deske naj bodo dolge najmanj 3,60 m in največ 3,80 m, široke pa 30 cm.

Spodnja dela obeh bočnih elementov – ramp – sta kontaktni coni (polji) in morata biti obarvana drugače kot preostali del ovire (tudi ob straneh). Dolžina od tal do konca kontaktnega polja je 90 cm.

Površina ovire mora biti nedrseča. Bočna elementa – rampi – sta opremljena z enakomerno pritrjenimi prečnimi letvicami (približno na vsakih 25 cm). Letvice olajšajo vzpenjanje in preprečujejo drsenje pri spustu. Nameščene morajo biti najmanj 10 cm stran od roba kontaktne površine. Široke naj bodo 20 mm in debele od 5 do 10 mm. Ne smejo imeti ostrih robov.

Dno kontaktnega polja mora biti zapolnjeno (brez praznine) in ne sme biti preveč sploščeno (brez ostrih robov).

Noge mostu ne smejo gledati čez zgornjo raven ovire. Noge in drugi deli podpornega ogrodja ne smejo preprečevati varne postavitve tunela pod most.

Gugalnica: Višina osrednjega nosilca naj bo 60 cm, merjeno od tal do vrha deske. Točka vrtenja gugalnice ne sme biti več kot 10 cm pod zgornjim nivojem deske.

Dolžina deske naj bo 3,60–3,80 m, širina 30 cm.

Kontaktna polja: enako kot pri mostu.

Oba konca deske morata biti varna za psa in vodnika. Dno kontaktnega polja mora biti zapolnjeno (brez praznine) in ne sme biti preveč sploščeno (brez ostrih robov).

Ovira mora biti stabilna in imeti mora nedrsečo površino. Prečne letvice proti drsenju niso dovoljene. Gugalnica mora biti dobro uravnotežena (ne sme se prehitro ali prepočasi dotakniti tal) in mora dovoljevati majhnim psom dotik tal brez težav.

Test: Če na sredini izstopne cone postavimo utež, težko en kilogram, se mora gugalnica v času od 2 (dve) do 3 (tri) sekunde dotakniti tal. Če ta pogoj ni izpolnjen, je treba gugalnico prilagoditi (uporaba dodatnih uteži ...).

Palisada: Sestavljena je iz dveh elementov (ramp), ki tvorita obliko črke **A**. Vrh palisade je, merjeno od tal, za vse pse visok 1,70 m.

Dolžina desk naj bo med 2,65 m in 2,75 m.

Širina rampe na najvišjem delu je najmanj 90 cm, na najnižjem delu se lahko razširi do 115 cm.

Spodnja dela obeh elementov sta kontaktni coni (polji). Do višine 106 cm od tal sta pobarvana z drugačno barvo (tudi ob straneh).

Površina ovire mora biti nedrseča. Elementa – rampi – sta opremljena z enakomerno pritrjenimi prečnimi letvicami (približno na vsakih 25 cm). Letvice olajšajo vzpenjanje in preprečujejo drsenje pri spustu. Nameščene morajo biti najmanj 10 cm stran od roba kontaktne površine. Široke naj bodo 20 mm in debele 5–10 mm. Ne smejo imeti ostrih robov.

Dno kontaktnega polja mora biti zapolnjeno (brez praznine) in ne sme biti preveč sploščeno (brez ostrih robov).

Spoj obeh elementov na vrhu ovire ne sme biti nevaren za psa. Če je treba, ga moramo zaščititi (pokriti).

Podporno ogrodje palisade ne sme preprečevati varne postavitve tunela pod palisado.

Ohlapni tunel: Togi vhod v tunel mora biti iz trdega **ali poltrdega** materiala, dolg 90 cm. Višina vhoda je 60 cm, širina spodnjega ravnega dela pa od 60 do 65 cm – **dno je ravno**.

Podlaga vhoda mora biti nedrseča **in ne sme biti groba**.

Vhod je treba utrditi, tako da se prepreči premikanje. Zunanji rob vhoda mora biti prekrit z zaščitnim materialom.

Izhod je narejen iz prožnega trpežnega materiala, **dolg je od 180 cm do 220 cm** in ima premer 60–65 cm.

Izhod iz ohlapnega dela tunela ne sme biti pritrjen.

- Togi tunel:** Notranji premer: 60 cm, dolžina: 3–6 m.
- Ovira mora biti upogljiva in priporočljivo je, da je narejena iz enotnega materiala svetle barve.**
- Togi tuneli morajo biti vedno polno iztegnjeni.**
- Ob obtežitvi tunela morajo nosilci slediti obliki tunela. Ne smejo spremeniti njegove oblike ali zmanjšati njegovega premera.**
- Slalom:** Število palic: 12.
- Palice so toge, s premerom 3–5 cm. Višina palic: 1–1,20 m, postavljene so 60 cm narazen (merjeno med palicami).
- Palice ne smejo biti kovinske (priporočajo se lesene ali iz varnega umetnega materiala). Okvir (podnožje) za palice ne sme biti debelejši kot 8 mm **skupno (okvir in stranske noge)** in ne širši kot 8 cm. **Čašice, ki palice držijo na mestu, morajo biti trdno pritrjene na okvir in so lahko visoke največ 10 cm.** Noge okvirja ne smejo biti na isti strani, kjer pes vstopa v vijuganje.
- Start in cilj:** **Elektronski merilci časa morajo biti postavljeni čim bližje prvi oziroma zadnji oviri; to sta liniji, ki označujeta start in cilj. Če elektronskih merilcev ni, sta liniji za start in cilj prva in zadnja ovira.**
- Kadar pes steče mimo prve ovire, je kaznovan za izogibanje. Ročno merjenje časa se sproži v trenutku, ko pes prečka startno črto **(to je linija prve skakalnice, ki se v obe smeri raztega do robov tekmovalnega kroga).**
- Za psa mora biti na startu in na cilju dovolj prostora (najmanj 6 metrov).

A.5 Sojenje

Noben tekmovalec ne sme oporekati odločitvam sodnika, ki so dokončne. Na odločitve sodnika se ni moč pritožiti.

Kazenske točke se uporabljajo za:

- napake pri premagovanju ovir na stezi – parkurju,
- prekoračitev standardnega časa.

A.5.1. Napake

a) Prekoračitev standardnega časa:

Standardni čas je potrebno meriti z natančnostjo 0,01 sekunde. Tekmovalec dobi toliko kazenskih točk za čas, za kolikor je presegel SČ.

b) Napake na stezi – parkurju:

Vsaka napaka se kaznuje s 5 (pet) kazenskimi točkami.

Vodnik, ki si med tekmovanjem pridobi prednost z dotikanjem psa ali ovire, je za vsak dotik kaznovan s 5 kazenskimi točkami.

Naslednje napake se nanašajo na posamezne ovire, ki jih mora pes premagati:

b.1) Podiranje:

Ko pes premaguje oviro, se kaznuje kot napaka vsakokrat, ko en element ovire (palica, krilo, odstranljivi elementi na viaduktu ...) ali ovira pade na tla. Če mora pes kasneje na stezi ponovno premagati isto oviro, jo mora tehnična ekipa pravočasno popraviti (brez diskvalifikacije).

b.2) Izogibanje:

Pes bo dobil kazenske točke za izogibanje vsakokrat, ko se ustavi pred oviro ali na stezi; kadar obide oviro **ali se obrne proč od nje**; če namesto skozi gumo skoči skozi prostor med okvirjem in gumo; **kadar gre pod palico skakalnice**; kadar že postavi eno tacco ali glavo v tunel in se potem vrne nazaj iz njega; **kadar preskoči tunel ali krilo skakalnice; če preskoči skok v daljavo s strani; če preskoči preko ali teče pod kontaktno oviro.**

Pes je lahko z izogibanjem (za ustavljanje pred oviro, obračanje proč od ovire in tek mimo ovire) kaznovan samo, kadar je na tisti strani ovire, s katere jo mora premagati.

b.3) Kontaktna polja (cone):

Na palisadi, mostu in gugalnici se mora pes dotakniti vstopne in izstopne cone vsaj z eno šapo ali delom šape. Če tega ne naredi, vsakič dobi 5 kazenskih točk. **Pes zapusti oviro takrat, ko je z vsemi štirimi šapami na tleh.**

Izogibanje je treba popraviti, sicer sledi diskvalifikacija.

Druge napake: Podrta palica ali preskočena cona – pes dobi kazenske točke, vendar lahko nadaljuje tekmovanje.

A.5.2. Napake pri premagovanju posameznih ovir

Vsak poskus psa, da bi premagal oviro, je potrebno soditi.

a) Dvojni skok

Ocenjuje se enako kot enojne skakalnice. (Podiranje ene ali obeh palic se kaznuje s 5 kazenskimi točkami.)

b) Zložljiva (varnostna) guma

Če guma razpade na dva dela in se pes izogne oviri – diskvalifikacija.

Če guma razpade na dva dela, ko pes skoči skozi njo – napaka (5 kazenskih točk).

c) Skok v daljavo

Z izogibanjem (5 kazenskih točk) kaznujemo psa, ki obide oviro (steče mimo nje), skoči v oviro ali iz nje s strani ali ne izdelava kompletne ovire.

Podiranje elementov se kaznuje z napako (5 kazenskih točk). **Ostali dotiki elementov se ne kaznujejo.**

Pes ali vodnik nista kaznovana, kadar se dotakneta ali podreta eno od markiranih palic skoka v daljavo, tudi kadar to povzroči padec enega od elementov.

d) Most

Pes, ki skoči z ovire, preden se je z vsemi štirimi šapami dotaknil sestopnega dela, se kaznuje za izogibanje s 5 kazenskimi točkami.

e) Gugalnica

Pes, ki skoči z ovire, preden je prestopil os gugalnice **s štirimi šapami**, se kaznuje za izogibanje s 5 kazenskimi točkami. Če pes odskoči z ovire, predno se gugalnica dotakne tal, dobi 5 kazenskih točk.

f) Palisada

Pes, ki skoči z ovire, preden se je z vsemi štirimi šapami dotaknil sestopnega dela, se kaznuje za izogibanje s 5 kazenskimi točkami.

Pes, ki preide vrh palisade in se dotakne tal pred dotikom sestopnega dela, je diskvalificiran.

g) Tuneli

Kadar se pes tunelu približa s strani, se kaznuje za izogibanje s 5 kazenskimi točkami vsak nepravilen poskus, da bi premagal oviro (npr. skok čez tunel).

h) Slalom

Na vstopu v oviro mora biti prvi količek levo od psa, drugi desno itn.

Vsak napačen vstop v slalom se kaznuje kot izogibanje (5 kazenskih točk). **To velja tudi, kadar se pes oviri približa s strani.** Za nadaljnje napake v slalomu (zgrešena vratca) se psa kaznuje le enkrat z napako (5 kazenskih točk). Ob vsaki napaki mora vodnik psa takoj vrniti na mesto napake in jo

popraviti. Izdelovanje slaloma v obratni smeri (več kot 2 vratci) se kaznuje z diskvalifikacijo.

Slalom mora pes dokončati pravilno, **preden premaga naslednjo oviro**. Če tega ne opravi, to pomeni diskvalifikacijo na naslednji oviri.

A.5.3. Napake, ki povzročijo izločitev (diskvalifikacijo)

- neprimerno vedenje do sodnika,
- grobost do psa,
- prekoračitev maksimalnega časa,
- tri izogibanja,
- nespoštovanje zaporedja ovir (**vključno s tekom pod ali skokom preko ovire. Dovoljen je le tek pod palisado ali mostom, kadar je pod oviro postavljen tunel in ima pes pri premagovanju le-tega izogibanje**),
- ovira, premagana z napačne strani,
- **pes poruši ali uniči oviro, ki je še ni premagal, tako da je ni več mogoče pravilno premagati,**
- **vodnik poruši ali uniči oviro,**
- vodnik sam premaga oviro, jo preskoči ali gre pod njo,
- vodnik drži nekaj v roki,
- vodnik pelje psa po napačnem startu samovoljno nazaj na startno črto (izjema le, kadar to dovoli sodnik),
- pes nosi ovratnico,
- ustavljanje psa na stezi, ker je vodnik odstopil (razen če tako zahteva sodnik),
- pes zapusti stezo ali ni več pod nadzorom,
- pes nenehno hlasta po vodniku,
- začetek teka, preden je sodnik dal znak.

Izločitev pomeni, da je pes diskvalificiran in da morata vodnik in pes v najkrajšem času zapustiti prizorišče tekmovanja, razen če sodnik odloči drugače. Izločitev mora sodnik jasno nakazati (na primer z žvižgom piščalke ipd.).

O vseh nepredvidenih primerih razsoja sodnik in mora biti od začetka do konca ves čas dosleden.

A.5.4. Višja sila

Iz razlogov, ki niso odvisni od dejanj vodnika – zaradi vetra padle palice, prevrnjena ovira, zvita prevleka ohlapnega tunela in podobno – lahko sodnik ustavi vodnika in, ko je ovira popravljena, psu ter vodniku dovoli ponoven start.

Vse kazenske točke za napake, storjene preden je bil pes zaustavljen, se upoštevajo. Do te točke ne bo dobil nobenih drugih kazenskih točk. Kljub temu pa si mora vodnik prizadevati premagovati stezo (parkur) po svojih najboljših zmožnostih.

Dodatne kazenske točke se prištevajo samo od tiste točke naprej, kjer je bil pes v prvem teku zaustavljen.

A.6 Ocene in uvrstitve

Na tekmovanjih se podeljuje naslednje ocene:

- od 0 do 5,99 skupne kazenske točke: ***odlično***
- od 6 do 15,99 skupne kazenske točke: ***prav dobro***
- od 16 do 25,99 skupne kazenske točke: ***dobro***
- 26 ali več skupnih kazenskih točk: ***neuvrščen***

“Skupne kazenske točke” pomenijo seštevek kazenskih točk za napake na ovirah in kazenske točke za prekoračitev standardnega časa.

Diploma Agility (FCI AGILITY CERTIFICATE) se podeli psom, ki trikrat dosežejo oceno odlično s čistim tekom (brez kazenskih točk) pri dveh različnih sodnikih na tekmovanjih v razredu A1.

A.7 Rezultati

Za uvrstitev na tekmovanju se upošteva:

- 1) skupne kazenske točke (za napake na ovirah in za prekoračitev časa),
- 2) kadar imata dva ali več psov enako skupno število kazenskih točk, se bolje uvrsti hitrejši pes.**

Primer: SČ = 60 sekund

Št.	K. T. na ovirah	Čas	K. T. na čas	Skupne K. T.	Uvrstitev
7	5	58,71	0,00	5,00	2
12	0	65,00	5,00	5,00	3
18	5	57,25	0,00	5,00	1
4	0	68,32	8,32	8,32	4
15	10	59,17	0,00	10,00	5
2	5	65,00	5,00	10,00	6

A.8 Organizacija mednarodnega tekmovanja

Društva ali klubi, ki želijo organizirati mednarodna tekmovanja v agilityju, morajo zagotoviti:

1) ustrezen krog velik najmanj 20 m × 40 m. Teren mora biti izbran in pripravljen tako, da ne predstavlja nobene nevarnosti za psa in vodnika (črepinje, žebliji, valovit teren);

2) izbrati sodnika za agility, ki je na listi aktivnih sodnikov za agility, ki jo priznavata nacionalna kinološka organizacija (v Sloveniji KZS) in FCI;

3) ustrezno število članov prireditvenega odbora za tekočo izvedbo tekmovanja, in sicer:

- 1 zapisnikarja (asistenta sodnika), ki zapisuje napake, kot jih kaže sodnik tako, da lahko sodnik sledi delu psa na stezi;
- 2 osebi za merjenje časa (ena uradna oseba in ena oseba za kontrolo – *back up*);
- 2 osebi za tehnično pomoč z nalogo kontrolirati ovire in jih po potrebi sproti popravljati, po vsakem teku poravnata ohlapni tunel;
- najmanj 2 administratorja, zadolžena za obdelavo in objavo rezultatov ter vpisovanje v delovne knjižice;
- 1 osebo – vodjo stadiona, katere naloga je pravočasno pripraviti tekmovalce za start, da se omogoči čim bolj tekoče izvajanje tekmovanja;
- tehnično ekipo (6 oseb) za postavitve steze (parkurja) oziroma namestitvev in prestavitve ovir po navodilih sodnika.

4) Ovire ter natančnost in postavitve elektronskih merilcev časa morajo biti v skladu s tem FCI pravilnikom tekmovanj v agilityju.

A.9 Pogoji za sodelovanje na tekmovanjih

Za sodelovanje na tekmovanjih v agilityju morajo sodelujoči izpolnjevati naslednje pogoje.

a) Mednarodna tekmovanja v agilityju, ki jih priznava FCI (KZS), so tekmovanja, na katerih se pridobi diploma v agilityju po pravilih FCI (KZS) in **CACIAG**.

Tekmujejo lahko vodniki s psi vseh pasem z rodovnikom/pogojnim rodovnikom (rodovna knjiga/dodatek), ki ga priznava FCI, in so starejši od 18 mesecev; morajo biti tetovirani ali čipirani. Lastnik/vodnik mora biti član kluba – društva, ki je včlanjeno v nacionalno organizacijo, članico FCI.

Udeleženci tekmovanja morajo imeti **veljavno** delovno knjižico za agility, v kateri so vpisana vsa tekmovanja in doseženi rezultati, ali izkaznico – licenco, ki jo izda nacionalna kinološka organizacija.

Goneče psice lahko nastopijo na mednarodnih tekmovanjih.

CACIAG se podeljuje samo na mednarodnih tekmovanjih.

b) Nacionalna tekmovanja v agilityju

Udeležijo se jih lahko vsi psi, starejši od 18 mesecev, z ali brez rodovnika, lastnik/vodnik pa mora biti član kluba – društva, ki je včlanjeno v nacionalno organizacijo, članico FCI. Psi morajo biti tetovirani ali čipirani. Udeleženci tekmovanja morajo imeti **veljavno** delovno knjižico za agility, v kateri so vpisana vsa tekmovanja in doseženi rezultati, ali izkaznico – licenco, ki jo izda nacionalna kinološka organizacija.

Tekmovanj se ne morejo udeležiti:

- breje psice,
- poškodovani ali bolni psi, **ter psi, ki niso v dobri telesni pripravljenosti,**
- psi in psice pod vplivom poživil – dopinga.

Psi, ki prihajajo z ali gredo na območje, okuženo s steklino, morajo obvezno imeti veljavno potrdilo o cepljenju proti steklino.

Tekmovalci/psi iz drugih držav morajo dokazati, da so člani nacionalne kinološke organizacije, ki je članica FCI, in da tekmujejo na uradnih tekmovanjih v njihovi državi.

Tekmovalci, ki so izgubili pravico do tekmovanja v lastni državi, ne smejo tekmovalci v tuji državi. Nacionalna kinološka organizacija naj sproži disciplinski postopek proti tekmovalcu, ki ne upošteva tega pravila.

Pričakuje se, da se tekmovalci primerno športno obnašajo in da so primerno oblečeni.

Kakršnokoli nasilje nad psom se strogo kaznuje s takojšnjo izključitvijo, neodvisno od nadaljnjih ukrepov proti vodniku.

Društvo ali klub, ki tekmovanje organizira, si pridržuje pravico odklonitve prijave brez obrazložitve.

A.10 Kategorije in nivoji tekmovanj

Organizirajo se naslednja tekmovanja v agilityju:

1. **mednarodna** tekmovanja, ki jih priznava FCI,
2. **državna** tekmovanja, ki jih priznavajo **državna kinološka društva**.

A.10.1. Mednarodna tekmovanja, ki jih priznava FCI

Tekmovanj se lahko udeležijo rodovniški psi (rodovna knjiga/dodatek) vseh pasem, starejši od 18 mesecev, ki imajo **veljavno** delovno knjižico za agility ali izkaznico – licenco, ki jo izda nacionalna kinološka organizacija (KZS).

Tekmovanja CACIAg se priredijo samo za najvišji nivo agilityja v vsaki državi.

Tekmovanja potekajo v dveh uradnih razredih:

agility – vključuje ovire s kontaktnimi conami,
jumping – brez ovir s kontaktnimi conami.

Ta dva razreda se delita na tri nivoje:

- a) AGILITY/JUMPING 1 za pse, ki še niso prejeli diplome Agility;
- b) AGILITY/JUMPING 2 za pse, ki so že prejeli diplomo Agility;
- c) AGILITY/JUMPING 3 za pse, **ki so že izpolnili državne pogoje za nastopanje v nivoju A3** (npr. so se na tekmovanjih v nivoju A2 trikrat uvrstili brez napak oziroma kazenskih točk med tri najboljše uvrščene pse).

Drugačna opredelitev nivojev je možna skladno s specifičnostjo posameznih nacionalnih kinoloških organizacij.

Pravila se enotno uporabljajo za vse tri kategorije – **S, M in L** – le da morajo ovire ustrezati predpisani višini za posamezno kategorijo.

Rezultate uradnih tekmovanj se vpiše **v delovno knjižico psa ali v podatkovno mapo, ki je vezana na licenco psa**, in štejejo kot pogoj za udeležbo na državnem prvenstvu in celo na svetovnem prvenstvu FCI ob izpolnjevanju kriterijev, ki jih predpiše nacionalna kinološka organizacija (KZS).

A.10.2. Državna tekmovanja, ki jih priznavajo kinološka društva

Tekmovanj se lahko udeležijo psi z rodovnikom ali brez, ki so starejši od 18 mesecev in imajo veljavno delovno knjižico za agility ali izkaznico – licenco, ki jo izda nacionalna kinološka organizacija (KZS).

Tekmovanja so prepuščena pobudi posameznih držav in organizatorjev. Pogoj za organiziranje takšnih tekmovanj je, da se organizirajo v duhu ideje agilityja ter da je na njih zagotovljena varnost vodnikov in psov. **Nacionalne organizacije lahko za tekmovanja uporabljajo FCI pravilnik ali pa imajo svoj lasten pravilnik. V slednjem primeru naj si prizadevajo, da kolikor je le mogoče sledijo FCI pravilniku.**

Število razredov in kategorij določa nacionalni pravilnik, ki opredeljuje tudi pogoje za prehode med nivoji in ostale posebnosti.

B. SVETOVNO PRVENSTVO FCI V AGILITYJU

B.1 Organizacija

Svetovno prvenstvo v agilityju se organizira vsako leto. Zmagovalcem prvenstva se podeli naslov "svetovni prvak v agilityju".

Nacionalne kinološke organizacije držav članic FCI, ki kandidirajo za organizacijo svetovnega prvenstva, morajo svojo kandidaturo vložiti najmanj pet let pred predvidenim datumom na naslov predsednika Komisije za agility FCI. Pravilo je, da je datum svetovnega prvenstva prvi konec tedna v oktobru. Komisija za agility FCI mora odobriti vsako odstopanje od tega datuma. Kandidatura mora vsebovati naslednje podatke:

- ime nacionalne kinološke organizacije države članice FCI, vključno s priimkom, imenom in naslovom funkcionarja, ki bo vodil organizacijo prvenstva,
- predvideno mesto ter opis in načrt lokacije tekmovanja z navedbo možnosti, ki jih nudi,
- potrdilo, da bo vse potekalo skladno s določili Pravilnika za izvedbo svetovnega prvenstva FCI v agilityju.

Svetovno prvenstvo v agilityju je vrhunsko srečanje najboljših tekmovalcev in strokovnjakov v agilityju iz držav članic FCI. Država organizatorica mora zato tej prireditvi dati ustrezen prestiž in zagotoviti raven, ki je ustrezna *svetovnemu prvenstvu*.

Država gostiteljica – organizatorica mora zagotoviti vso potrebno opremo. Odgovorna je za sprejem vseh povabljenih udeležencev in funkcionarjev svetovnega prvenstva.

Da bi lahko zagotovili dobro vzdušje, ki bo prispevalo k uspešni prireditvi, je treba posebno pozornost posvetiti angažiranju uglednega napovedovalca, ki bo komentiral dogodek.

Mediji (tisk, radio, televizija itn.) morajo biti vključeni, da bi svetovnemu prvenstvu dali potrebno publiciteto in zagotovili veliko gledalcev ter na ta način promovirali agility in rodovniške pse.

Nacionalna kinološka organizacija, ki organizira prireditev, je za uspešno izvedbo odgovorna FCI in mora zagotoviti, da bo prireditev potekala gladko.

Nacionalna kinološka organizacija organizatorica mora najmanj šest mesecev pred prvenstvom obvestiti in povabiti k sodelovanju nacionalne kinološke organizacije, članice FCI. Obvestiti jih mora o zadnjem roku prijave, maksimalnemu številu prijav tekmovalcev, pa tudi o tem, da naj bodo ekipe primerno enotno oblečene.

Komisija FCI za agility bo določila strokovno osebo, ki bo zastopala Komisijo FCI za agility in prevzela nadzor nad pravilnim izvajanjem pravilnikov FCI o tekmovanjih v agilityju. Organizator mora predstavnika (delegata) komisije sproti obveščati o poteku priprav na prvenstvo.

B.2 Tekmovanje

Tekmuje in sodi se po veljavnih pravilih FCI. Tekmovanje poteka v enem krogu velikosti **24** m x 40 m. Sodita dva sodnika (eden je iz države organizatorice).

Svetovno prvenstvo v agilityju je sestavljeno iz:

a) dveh individualnih tekov

- * en parkur v agilityju, ki vsebuje ovire s kontaktnimi polji,
- * en parkur v jumping (brez ovir s kontaktnimi polji).

Na stezah so postavljene samo ovire, določene s pravili FCI.

Skupni seštevek obeh rezultatov odloči o zmagovalcu, ki se mu podeli naslov "svetovni prvak v agilityju". Če dva tekmovalca dosežeta popolnoma enak rezultat (samo ko gre za prvo mesto), tečeta ponovni tretji tek (*run-off*) in na podlagi tega rezultata je odločeno, kdo je zmagovalec.

b) dveh ekipnih tekov

- * en parkur v agilityju, ki vsebuje ovire s kontaktnimi polji,
- * en parkur v jumping (brez ovir s kontaktnimi polji).

Na stezah so postavljene samo ovire, določene s pravili FCI.

Vsaka sodelujoča država lahko nastopi z eno ekipo, sestavljeno iz štirih (4) psov v vsaki kategoriji (en pes lahko sodeluje le v eni ekipi). Dva rezultata (agility in jumping) najboljših treh (3) psov v vsakem teku vsake ekipe bosta seštetata skupaj, da se določi zmagovalno ekipo, ki osvoji naslov "ekipni svetovni prvak v agilityju"

Po vsakem teku – individualnem in ekipnem – se pregleda mikročip psa.

Testni pes

Preden **si tekmovalci ogledajo stezo** "testni pes", ki ne sodeluje na svetovnem prvenstvu, opravi preizkusni tek. To se opravi v vsaki kategoriji.

Start

Ko sodnik signalizira vodniku, da je pripravljen za start, mora vodnik ukazati psu, da v 15 sekundah premaga prvo oviro. Če pes v tem času ne premaga prve ovire, se merjenje časa sproži avtomatično.

B.3 Prijave

Vsaka nacionalna kinološka organizacija – članica FCI (ali tista, ki ima tesne odnose z FCI: AKC, CKC in The Kennel Club of GB) – lahko za svetovno prvenstvo izbere in prijavi ekipe skladno z naslednjimi pravili:

- Lastniki in vodniki psov morajo biti državljani ali imeti stalno prebivališče v državi, za katero tekmujejo. Naloga krovne organizacije je, da preveri status lastnika in vodnika psa. Če ima tekmovalec/-ka dvojno državljanstvo, se lahko brez omejitev odloči za eno od držav; vendar lahko tekmuje le za eno državo.
- Pes mora imeti rodovnik, ki ga priznava FCI. Najmanj šest mesecev mora biti vpisan v rodovno knjigo ali v dodatek krovne kinološke organizacije države, za katero bo tekmoval.
- Vsak vodnik lahko tekmuje z največ štirimi psi.
- **Pes, ki tekmuje na svetovnem prvenstvu, mora biti na dan tekmovanja star najmanj 24 mesecev (pravilo velja tudi za European Open in Junior European Open).**

Če se pojavijo težave, jih je treba sporočiti Generalnemu komiteju FCI.

Vsaka država lahko na tekmovanje prijavi naslednje število psov:

- *“Individualne” preizkušnje:* 9 psov **L, M** ali **S** (največ 6 v eni kategoriji).
- *“Ekipne” preizkušnje:* po ena ekipa, sestavljena iz štirih (4) psov v vsaki kategoriji, **L, M** in **S**.

Opozorilo: Zmagovalci (isti pes in vodnik) “individualnih” preizkušenj (**L, M** in **S**) prejšnjega svetovnega prvenstva so izbrani avtomatsko, da lahko branijo osvojeni naslov. Te pse dodamo k dovoljenemu številu psov države udeleženke.

Pogoj za udeležbo v ekipi za nastop na svetovnem prvenstvu je, da je pes na uradnih tekmovanjih v nivojih A2 ali A3 dosegel “odlično” ali najmanj “prav dobro” oceno.

O vseh drugih dodatnih pogojih odločajo nacionalne kinološke organizacije.

Nacionalne kinološke organizacije pošljejo pravilno izpolnjene in podpisane prijavnice organizacijskemu odboru pred iztekom zadnjega roka. Hkrati določijo tudi vodjo ekipe, ki je odgovorna oseba za ekipo v odnosih z organizacijskim odborom.

B.4 Oprema

Dva kompletna seta ovir za agility, sestavljena iz naslednjih uradno priznanih ovir:

14 skakalnic s palicami (premer palic mora biti od 4 do 5 cm), 1 guma (priporoča se zložljiva guma, ki ob dotiku razpade), 1 viadukt ali stena, 1 most, 1 palisada, 1 gugalnica, 1 slalom, 1 skok v daljavo, **3 togi tuneli in 1 ohlapni tunel. Dovoljena je uporaba elektronskih kontaktnih con.**

B.5 Veterinarski pregled in kontrola

Vsak pes bo pred začetkom tekmovanja veterinarsko pregledan. Preverjena bodo potrdila o cepljenju proti steklino. Psi, ki prihajajo z ali odhajajo na območja, okužena s steklino, morajo imeti poleg potrdila o cepljenju proti steklino tudi potrdilo o zdravstvenem stanju.

Breje psice in bolni ali poškodovani psi ne smejo tekmovati. Goneče psice lahko tekmujejo; **tečejo po startni številki, ki jim je bila dodeljena.**

B.6 Delovna knjižica

Vsak pes mora imeti delovno knjižico ali licenco, ki mora biti oddana organizatorju pred začetkom tekmovanja.

B.7 Sodniki

Komisija FCI za agility določi za sojenje dva kvalificirana sodnika, vendar mora biti eden iz druge države, kot je organizatorica, ter enega sodnika pomočnika (ki mora biti FCI priznani sodnik). Oba določena sodnika sta odgovorna za sojenje parkurjev, sodnik pomočnik pa je odgovoren le za sojenje vstopne kontaktne cone na mostu.

Sodnikove odločitve so dokončne in nanje se ni mogoče pritožiti.

Stroški za sodnika so navedeni v "Pravilniku za izvedbo svetovnega prvenstva v agilityju". Organizacijski odbor mora zagotoviti tujemu sodniku prevajalca za enega od štirih uradnih jezikov FCI (francoski, angleški, nemški, španski jezik).

Pse v kategorijah Medium in Small se na svetovnem prvenstvu izmeri. Komisija za agility FCI v ta namen določi tri sodnike.

Pes, ki je prijavljen v napačno kategorijo, ima prepoved nastopa na tekmovanju.

B.8 Specifikacije

Organizacijski odbor mora upoštevati pravila in predpise FCI, kjer so navedene vse dolžnosti in odgovornosti odbora, ter jih pravilno izvajati.

Avtentično (verodostojno) je originalno besedilo v angleškem jeziku.

**Polkrepko besedilo je odobril Generalni komite FCI odbor v
Nova pravila se uporabljajo od 1. januarja 2018.**

priloga: AGILITY OBSTACLES

© Copyright: KOMISIJA ZA AGILITY KZS – Avtorizirani prevod Sandra Stevanović & Sašo Novak